

**КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР
УПРАВЛЕНИЕ „ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР“**

ЗАПОВЕД

№ ~~301~~ ~~25~~ /09.2014 г.

През 2009 г. Съветът и Парламентът на Европейския съюз приеха Директива 2009/138/ЕО относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II). След поредица от изменения и допълнения беше предвидено, че тя трябва да бъде приложена от 01.01.2016 г. Директивата предвижда съществени промени в уредбата на дейността на застрахователите и презастрахователите, което налага предприемането на предварителни мерки за подготовката за нейното прилагане преди да е настъпил срокът за прилагане. В тази връзка Европейският орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕЮРА, Европейски орган) прие четири насоки за подготовка за прилагане на Платежоспособност II, сред които и Насоки относно прогнозната оценка на собствените рискове на предприятието (въз основа на принципите на собствената оценка на риска и платежоспособността (СОРП)). Със свое решение № 950-НЗН от 13.12.2013 г. Комисията за финансов надзор прие, че възнамерява да спазва тези насоки и декларира, че спазва насока 2 от същите във връзка с доклада за напредъка до ЕЮРА. На основание чл. 16, параграф 3, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията Компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на тези насоки и препоръки. Във връзка с гореизложеното е необходимо да бъдат приети национални мерки, които да осигурят спазването на насоките на Европейския орган.

Проектът на настоящата заповед беше изпратен за съгласуване на застрахователите, презастрахователите и застрахователните групи, за които се отнася. В дадения седемдневен срок бяха предоставени забележки и възражения, които бяха обсъдени.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 16, ал. 1, т. 17 и т. 24 от Закона за комисията за финансов надзор, във връзка с чл. 16, параграф 3, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Европейската Комисия

РАЗПОРЕЖДАМ:

1. Всеки застраховател, презастраховател или застрахователна група, които попадат в приложното поле на Директива 2009/138/ЕО относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II), включени в списъка приложение към настоящата заповед, да предприемат мерки за:

а) въвеждане на процес за разработване на прогнозна оценка на собствените рискове
и

б) събиране на качествена информация в подкрепа на прогнозната оценка на собствените рискове, която ще позволи на Заместник-председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ („заместник-председателя“) да направи преглед и да оцени качеството на процеса.

2.1. Всеки застраховател, презастраховател или застрахователна група по т. 1 следва да извършва оценка на съвкупните си нужди по отношение на платежоспособността, считано от 2014 г. Резултатите от първата оценка, към края на 2014 г. се предоставят в Комисията за финансов надзор („комисията“) не по-късно от 31.03.2015 г.

2.2. Застраховател, съответно презастраховател, по т. 1 следва да извършва оценка, дали би спазвал непрекъснато нормативно установените капиталови изисквания в Платежоспособност II и изискванията относно техническите резерви в Платежоспособност II, считано от 2015 г. съгласно технически спецификации за изчисляването на нормативно установените капиталови изисквания съгласно Платежоспособност II и за изчисляването на техническите резерви, предоставени от Европейския орган.

2.3. Всяка група по т. 1 следва да извършва оценка, дали групата би спазвала непрекъснато нормативно установените капиталови изисквания в Платежоспособност II и изискванията относно техническите резерви в Платежоспособност II, считано от 2015 г. съгласно технически спецификации за изчисляването на нормативно установените капиталови изисквания съгласно Платежоспособност II и за изчисляването на техническите резерви, предоставени от Европейския орган.

2.4. Всеки застраховател, презастраховател или група по т. 1, който се намира в процес на предварително заявление за вътрешен модел, може да използва този модел за целите на оценката на нормативно установените капиталови изисквания, при условие че извършва също и оценката за подготовка за възможността, че заявлението за използване на вътрешния модел по Платежоспособност II може да бъде отхвърлено.

2.5. Всеки застраховател, презастраховател или група по т. 1, който не се намира в процес на предварително заявление за вътрешен модел, следва да извърши оценка на значимостта, с която рисковият му профил се отклонява от допусканията, стоящи в основата на изчисляването на капиталовото изискване за платежоспособност по Платежоспособност II, считано от 2015 г. съгласно технически спецификации за изчисляването на нормативно установените капиталови изисквания съгласно Платежоспособност II и за изчисляването на техническите резерви, предоставени от Европейския орган.

3. За целите на прогнозната оценка на собствените рискове всеки застраховател, презастраховател или група по т. 1 разработва свои собствени процеси с подходящи и целесъобразни техники, съобразени с организационната структура и системата за управление на риска и като се вземат под внимание естеството, мащабът и сложността на рисковете, присъщи на дейността.

4. Управителният съвет (съветът на директорите) на застрахователя или презастрахователя по т. 1 взема активно участие в прогнозната оценка на собствените рискове, включително като дава насоки как да се извърши оценката и като контролира резултатите.

5. Всеки застраховател, съответно презастраховател по т. 1 разполага най-малко със следната документация относно прогнозната оценка на собствените рискове:

- а) политика за прогнозната оценка на собствените рискове;
- б) досие на всяка прогнозна оценка на собствените рискове;
- в) вътрешен доклад за всяка прогнозна оценка на собствените рискове; и
- г) надзорен доклад за прогнозната оценка на собствените рискове.

6.1. Като част от програмата за дейността по чл. 57, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 32, ал. 1, т. 8 от Кодекса за застраховането (КЗ) управителният съвет (съветът на директорите) на застрахователя или презастрахователя по т. 1 приема политиката по отношение на прогнозната оценка на собствените рискове. Тази политика следва да включва най-малко:

а) описание на въведените процеси и процедури за извършване на прогнозна оценка на собствените рискове;

б) разглеждане на връзката между рисковия профил, одобрените лимити за поемане на риск и съвкупните нужди по отношение на платежоспособността; и

в) информация за:

(аа) как и колко често ще се извършват стрес тестове, анализи на чувствителността, обратни стрес тестове и други необходими анализи;

(бб) стандарти за качество на данните; и

(вв) честота на самата оценка и обосновката за нейната адекватност, като по-специално се взема под внимание рисковият профил на предприятието и променливостта на неговите съвкупни нужди по отношение на платежоспособността, свързани с неговата капиталова позиция; и

(гг) времето за извършване на прогнозната оценка на собствените рискове и обстоятелствата, които биха породили необходимост от прогнозна оценка на собствените рискове на предприятието извън обичайния времеви график.

6.2. На основание чл. 57, ал. 3 от КЗ застрахователят, съответно презастрахователят предоставя политиката по т. 6.1. в комисията в седемдневен срок от нейното приемане, съответно от нейното изменение и допълнение.

7. Всеки застраховател, съответно презастраховател по т. 1 създава досие, в което удостоверява по подходящ начин и вътрешно документира всяка прогнозна оценка на собствените рискове и резултата от нея.

8. След завършване на всяка прогнозната оценка на собствените рискове се изготвя вътрешен доклад, в който се описва процесът и резултатите и заключенията от нея. Докладът се разглежда от управителния съвет (съвета на директорите) на дружеството по т. 1 и след одобряването му се съобщава на целия персонал, за който това се отнася.

9. В срок от две седмици след одобряването на вътрешния доклад застрахователят, съответно презастрахователят, по т. 1, предоставя в комисията надзорен доклад за прогнозната оценка на собствените рискове, който съдържа най-малко следното:

а) качествените и количествените резултати от прогнозната оценка и заключенията, направени от дружеството на основата на тези резултати;

б) използваните методи и основни допускания; и

в) където е приложимо съгласно въведените прагове — сравнение между съвкупните нужди по отношение на платежоспособността, нормативно установените капиталови изисквания и собствените средства на лицето.

10.1 Ако застрахователят, съответно презастрахователят, по т. 1 използва за оценяването на своите съвкупни нужди по отношение на платежоспособността основи за признаване и оценяване, които са различни от основите по Платежоспособност II, то обяснява как използването на тези различни основи за признаване и оценяване гарантира по-добро разбиране на специфичния рисков профил, одобрените лимити за поемане на риск и бизнес стратегията на предприятието, спазвайки изискването за стабилно и благоразумно управление на дейността.

10.2. Лицето по т. 10.1, като положи всички възможни усилия, оценява количествено въздействието на различните основи за признаване и оценяване върху оценката на съвкупните нужди по отношение на платежоспособността в тези случаи, когато при оценката на съвкупните нужди по отношение на платежоспособността, започвайки от 2015 г., са били използвани основи за признаване и оценяване, които са различни от основите по

Платежоспособност II съгласно предоставените технически спецификации от Европейския орган.

11.1. Всеки застраховател, съответно презастраховател по т. 1 оценява своите съвкупни нужди по отношение на платежоспособността и след това ги изразява количествено, като допълва това количествено измерване с качествено описание на съществените рискове.

11.2. Където е уместно, застрахователят, съответно презастрахователят, по т. 1 подлага установените съществени рискове на достатъчно широк кръг от стрес тестове или анализ на сценарии, за да осигури подходяща база за оценката на съвкупните нужди по отношение на платежоспособността.

12. Оценката на лицето за съвкупните нужди по отношение на платежоспособността е прогнозна, включително в средносрочна или дългосрочна перспектива, според случая.

13. Като част от оценка на съвкупните нужди по отношение на платежоспособността застрахователят, съответно презастрахователят по т. 1 анализира дали ще спазва непрекъснато нормативно установените капиталови изисквания от Платежоспособност II и включва най-малко:

- а) потенциалните бъдещи съществени промени в рисковия профил;
- б) количеството и качеството на неговите собствени средства за целия период на бизнес планиране; и
- в) състава на собствените средства по редове и как този състав може да се промени в резултат на обратно изкупуване, изплащане и дати на падеж през периода на бизнес планирането.

14. В процеса на оценката отговорният актюер на застрахователя, съответно презастрахователя, по т. 1:

- а) съдейства за определянето на това, дали предприятието ще спазва непрекъснато изискванията за изчисляване на техническите резерви; и
- б) идентифицира потенциалните рискове, произтичащи от несигурностите, свързани с това изчисление.

15. Застрахователят, съответно презастрахователят, по т. 1 оценява дали неговият рисков профил се отклонява от допусканията, стоящи в основата на Платежоспособност II, и дали тези отклонения са значителни. Лицето може като първа стъпка да извърши качествен анализ и ако това покаже, че отклонението не е значително, количествен анализ не се изисква.

16. Лицето по т. 1 взема предвид резултатите от прогнозната оценка на собствените рискове и информацията, събрана по време на процеса на тази оценка, най-малко в:

- а) своето управление на капитала;
- б) своето бизнес планиране; и
- в) разработването и структурата на своите продукти.

17. Застрахователят, съответно презастрахователят, по т. 1 извършва прогнозната оценка на собствените рискове най-малко веднъж годишно.

18. Лицето в рамките на група по т. 1, което отговаря за изпълнение на изискванията спрямо управлението на нивото на групата („отговарящият субект“) проектира груповата прогнозната оценка на собствените рискове по такъв начин, че тя да отразява естеството на структурата на групата и нейния рисков профил. Всички субекти, които попадат в обхвата на надзора на група, следва да бъдат включени в обхвата на груповата прогнозната оценка на собствените рискове. Това следва да включва застрахователи, презастрахователи, предприятия, които не са застрахователи или презастрахователи, както и регулирани и нерегулирани субекти, намиращи се в Европейското икономическо пространство (ЕИП) и извън ЕИП.

19.1 В случай че отговарящият субект на група по т. 1, подаде заявление за извършване на единна прогнозна оценка на собствените рискове, която да бъде извършена едновременно на равнище на всички дружества в групата и да се материализира в единен документ за прогнозната оценка на собствените рискове, комисията в качеството си на орган за надзор на групата подготвя становище за това дали да разреши на групата да извърши такава прогнозна оценка на собствените рискове, ако в колегиума на надзорните органи не е в сила друг процес на вземане на решение и ако няма несъгласие от страна на член, който в противен случай би получил индивидуален документ за прогнозна оценка на собствените рискове; и

19.2. Когато застраховател или презастраховател по т. 1 е част от група, чието централно управление се намира в друга държава членка и отговарящият субект на тази група е подал заявление по смисъла на т. 19.1 пред органа за надзор на групата в друга държава членка, заместник председателят следва да се консултира с органа за надзор на групата, колегиума на надзорните органи и самата група преди да изиска от застрахователя или презастрахователя да преведе на български език частта от единния документ за прогнозна оценка на собствените рискове, която се отнася до него.

20. Отговарящият субект оценява по подходящ начин в груповата прогнозна оценка на собствените рискове въздействието на всички специфични за групата рискове и взаимни зависимости в рамките на групата, а също така и въздействието на тези рискове и взаимни зависимости върху съвкупните нужди по отношение на платежоспособността, като взема под внимание особеностите на групата и факта, че някои рискове могат да увеличат мащаба си на равнището на групата.

21. Отговарящият субект включва в досието на груповата прогнозна оценка на собствените рискове най-малко описание за това как следните фактори са били взети под внимание за оценката на съвкупните нужди по отношение на платежоспособността и оценката на непрекъснатото спазване на нормативно установените изисквания:

а) установяването на източниците на собствени средства в рамките на групата и ако възникне нужда за допълнителни собствени средства;

б) оценката на наличието, възможността за прехвърляне или заменяемостта на собствените средства;

в) препратки към всички планирани прехвърляния на собствени средства в рамките на групата, които биха имали значително въздействие върху който и да било субект от групата, и техните последици;

г) привеждане в съответствие на индивидуални стратегии със стратегиите, изготвени на групово равнище; и

д) специфични рискове, на които може да бъде изложена групата.

22. Когато подава заявление по т. 19.1, отговарящият субект предоставя обяснение за това как са обхванати дъщерните дружества и как техните управителни и контролни органи участват в процеса на оценяване и в одобрението на резултатите.

23. В случай на предварително заявление за вътрешен модел отговарящият субект описва в груповата прогнозна оценка на собствените рискове кои субекти в групата няма да използват вътрешния модел за изчисление на тяхното капиталово изискване за платежоспособност и обясняват защо.

24. Отговарящият субект оценява в оценката на груповите съвкупни нужди по отношение на платежоспособността рисковете на дейността в трети държави по съответстващ начин, по който прави това за дейността в рамките на ЕИП, като обръща специално внимание на оценяването на възможността за прехвърляне и заменяемостта на капитал.

Настоящата заповед да се доведе до знанието на застрахователите, презастрахователите и групите по приложението за сведение и изпълнение, както и да се публикува на страницата на Комисията за финансов надзор в интернет.

**ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КФН,
РЪКОВОДЕЩ УПРАВЛЕНИЕ
„ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН НАДЗОР“:**

РАЛИЦА АГАЙН-ГУРИ

Приложение

Презастрахователи, попадащи в обхвата на приложението на Директива 2009/138/ЕО

1. "Джи Пи Презастраховане" ЕАД

Застрахователи, попадащи в обхвата на приложението на Директива 2009/138/ЕО

1. "ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "АРМЕЕЦ" АД
2. ЗАД "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ" АД
3. ЗАД "БУЛСТРАД ВИЕНА ИНШУРЪНС ГРУП" АД
4. ЗД "БУЛ ИНС" АД
5. "БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ЗА ЕКСПОРТНО ЗАСТРАХОВАНЕ" АД
6. ЗК "УНИКА" АД
7. "ДЗИ - ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ" ЕАД
8. "ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРО ИНС" АД
9. ЗАД "ЕНЕРГИЯ"
10. ЗК "ЛЕВ ИНС" АД
11. ЗАД "ВИКТОРИЯ"
12. ЗАД "ОЗК-ЗАСТРАХОВАНЕ" АД
13. "ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ" АД
14. "ХДИ ЗАСТРАХОВАНЕ" АД
15. "ГРУПАМА ЗАСТРАХОВАНЕ" ЕАД
16. "ОББ-ЕЙ АЙ ДЖИ ЗД" АД
17. "ЗЕАД ДАЛЛБОГГ: ЖИВОТ И ЗДРАВЕ" ЕАД
18. "ЗД СЪГЛАСИЕ" АД
19. "ЕВРОИНС – ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ ЗЕАД" ЕАД
20. "ЗАД ОЗК - ЗАСТРАХОВАНЕ" АД - предишно наименование "ОЗОК – ЗДРАВНО ЗАСТРАХОВАНЕ" АД
21. ЗАД "ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ" АД
22. ЗАД "АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ ЖИВОТ" АД
23. ЗАД "БУЛСТРАД ЖИВОТ" АД
24. ЗК "УНИКА ЖИВОТ" АД
25. "ГРАВЕ БЪЛГАРИЯ ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ" АД
26. "ДЗИ-ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ" ЕАД
27. "АЛИКО БЪЛГАРИЯ ЖЗД" ЕАД
28. „ДЖЕНЕРАЛИ ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ" АД
29. "ГРУПАМА ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ" АД
30. „ЖИВОТОЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ИНСТИТУТ" АД
31. "ОББ - АЛИКО ЖЗД" АД
32. ЗАД "СОЖЕЛАЙФ БЪЛГАРИЯ" АД
33. ЗЕАД " ЦКБ ЖИВОТ"
34. "ЗД ЕВРОИНС ЖИВОТ" ЕАД
35. ЗЗД - ПЛАНЕТА ЕАД
36. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО „АСЕТ ИНШУРЪНС" АД

Застрахователни групи, попадащи в обхвата на приложението на Директива
2009/138/ЕО

1. ЕВРОИНС ИНШУРЪНС ГРУП
2. ЗК "ЛЕВ ИНС" АД
3. "ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО "АРМЕЕЦ" АД